

ערבי פסחים פרק עשירי פסחים

קד.

עין משפט נר מצוה

א נמי פכטי מהל' שנת ה' יז טו"ט ע"ז א"ח ס' תל' ספי' א':
ב ב מ"י פכטי מהל' שנת ה' טו"ט א"ח ס' נל' א':

רבינו חננאל

ראשון והוא מר ארבעה הוא דאמר וליתנהו לא תלת ולא שבוע ואמר ליה תלת קאמנא אבל בין יום השביעי לישת ימי המעשה מעין חתימתה היא, דאמר שמואל כל הברכות צריך לומר מעין חתימתן סמוך לחתימתן, וקיי"ל כותיה פומבדיתאי אמר מעין פתחתן סמוך לחתימתן, איכא בינייהו יום טוב שחל להיות אחר שבת, דחתימתן בין קדש לקדש, מאן דאמר מעין חתימתן סמוך לחתימתן, צריך לומר בין קדושת שבת לקדושת יום טוב הברלה, מאן דאמר מעין פתחתן סמוך לחתימתן לא צריך, אמר רבי יוחנן, בנן של קדושים אומרין הברלה אחת, ומאי אינון ר' מנחם בר סימאי, ואמאי קרו ליה בנן של קדושים, דלא אסתכל מימיו בצורתא דזווא, דגנו העם לומר של הברלות, חנניה אומר, אחת, ולית הלכתא כותיה, המבדיל צריך שיאמר מעין הברלות שבחורה.

ומה מר לא שלש אמר (ט) כולן ארבע: מעין חתימה. ולא ממנינא הוא: ה"ג י"ט שחל להיות אחר השבת. קודש לקדש: ה"ג מ"ד מעין חתימתן סמוך לחתימתן צעי למימר בין קדושה שבת לקדושה יום טוב כו': האמוראים צבורה. כמו

הוא מר לא שלש אמר (ט) כולן ארבע: מעין חתימה. ולא ממנינא הוא: ה"ג י"ט שחל להיות אחר השבת. קודש לקדש: ה"ג מ"ד מעין חתימתן סמוך לחתימתן צעי למימר בין קדושה שבת לקדושה יום טוב כו': האמוראים צבורה. כמו

והא מר לא תלתא אמר ולא שבע אמר א"ל איברא בין יום השביעי לששת ימי המעשה מעין חתימה היא ואמר רב יהודה אמר שמואל המבדיל צריך שיאמר מעין חתימה סמוך לחתימתו ופומבדיתאי אמרי מעין פתחתן (ט) סמוך לחתימתן מאי בינייהו איכא בינייהו יום טוב שחל להיות אחר השבת דחתימתן בין קודש לקודש מ"ד מעין פתחתן סמוך לחתימתן לא בעי למימר בין קדושת שבת לקדושת יום טוב הברלה ומאן דאמר מעין חתימתן סמוך לחתימתן בעי למימר בין קדושת שבת לקדושת יום טוב הברלה גופא אמר רבי אלעזר אמר רבי אושעיא הפוחת לא יפחות משלש והמוסיף לא יוסיף על שבע מיתבי (ט) אומר הברלות במוצאי שבתות ובמוצאי ימים טובים ובמוצאי יום הכפורים ובמוצאי שבת ליום טוב ובמוצאי יום טוב לחולו של מועד אבל לא במוצאי יום טוב לשבת הרגיל אומר הרבה ושאינו רגיל אומר אחת תנאי היא דא"ר יוחנן בנן של קדושים אומר אחת ונהגו העם לומר שלש (ט) מאן ניהו בנן של קדושים רבי מנחם בר סימאי (ט) ואמאי קרו ליה בנן של קדושים דלא אסתכל בצורתא דזווא שחל ליה רב שמואל בר אידי חנניה אחי אומר אחת ולית הלכתא כותיה אמר רבי יהושע בן לוי המבדיל צריך שיאמר מעין הברלות האמורות בתורה מיתבי סדר הברלות היאך אומר המבדיל בין קודש לחול בין אור לחושך בין ישראל לעמים ובין יום השביעי לששת ימי המעשה בין טמא לטהור בין הים לחרבה בין מים העליונים למים התחתונים בין כהנים ללויים וישראלים וחותם בסדר בראשית ואחרים אומרים ביוצר בראשית רבי יוסי ברכי יהודה אומר חותם מקדש ישראל ואם איתא הא בין הים לחרבה לא כתיבא ביה הברלה סמי מכאן בין הים לחרבה אי הכי בין יום השביעי לששת ימי המעשה נמי מעין חתימה הוא בצר חדא וליכא שבע אמרי כהנים לויים וישראלים תרי מילי ניהו בין לויים לישראלים דכתיב (י) בעת ההיא הבריה ה' את שבט הלוי בין הכהנים ללויים דכתיב (י) בני עמרם אהרן ומושה ויברל אהרן להקדישו קדש קדשים מחתם מאי חתים רב אמר מקדש ישראל ושמואל אמר (י) המבדיל בין קודש לחול לייט עלה אביי ואיתימא רב יוסף דרב תנא משמיה דרבי יהושע בן חנניא כל החותם מקדש ישראל והמבדיל בין קודש לחול מאריכוין לו ימיו ושגותיו ולית

והא מר לא שלש אמר (ט) כולן ארבע: מעין חתימה. ולא ממנינא הוא: ה"ג י"ט שחל להיות אחר השבת. קודש לקדש: ה"ג מ"ד מעין חתימתן סמוך לחתימתן צעי למימר בין קדושה שבת לקדושה יום טוב כו': האמוראים צבורה. כמו

(א) ומספיק דברכות פ"ה הל"ג, ט ע"ז דף כ, (א) ולפני כהנים לא היה הניכרם ולא אמר וכו' עד זוחל, (ד) וז"ל אחר ד"ה בין כהנים (ט) ויקרא י, (ו) ובראשית א, (ו) ויקרא י, (ח) לקדש כלי' (ט) ויש' מוספית ע"ז ג ד"ה ה"ג,

תורה אור השל"ח

1. קצת תורה הברית' את שבט הלוי לשאת את ארון ברית' וְעָמַד לפני י' לשרתו וּלְקַדֵּשׁ בְּשֵׁמוֹ עַד יוֹם הַיּוֹם הַזֶּה: דברים י ח
2. בני עמרם אהרן ומושה ויקרא י אהרן להקדישו קדש קדשים הוא ובניו עד עולם להקדשו לפני י' לשרתו וּלְקַדֵּשׁ בְּשֵׁמוֹ עַד יוֹם הַיּוֹם הַזֶּה: דברי הימים א כ י

הגהות הב"ח

(א) גמ' אמרי מעין פתחתן סמוך לחתימתו כלי' וכן בכל העמוד: (ב) רש"י ד"ה והא מר לא שלש אמר כי דארבע איכא סמי' ומיתב טו' נמק: נמק:

מוסף תוספות

א. וא"ת מאי קושיא, הא לא אמרינן אלא דלא יפחות משלש הא ויתר משלש ועד י' מצי אמר. וי"ל וגו'. מוס' ר"פ. ב. אחר בין קדושת שבת לקדושת יו"ט הברלה. מוס' ה"ל"ג ג. ולא על אביו ואמר. מוס' ע"ז ג. ד. משום דלא אסתכל בצורתא דזווא. שם. ה. ה"ד ש"ך דזווא. שבת בקדושת ישראל. מוס' ה"ל"ג.

יהודה הנשיא דלעיל אלא דניחא ליה למיפק מברייתא: **דלא** מסתבא בצורתא דזווא. ארבי מנחם קאי ג' דלאמר צנועד קטן צפיק צמרא (דף כה): כי קא ניחא נפשיה דר' מנחם צר רבי סימאי אישטנו כל ילמניא והו' למיחלליא פירוש חלקים בלא זוכה^א ותולה קדושתו בצדו שגס צדו היה קדושה: **בין** יום השביעי לששת ימי המעשה מעין חתימה היא. ה"ג הוה מזי למיפק הא לא כתיבא והא דלא קמני לה לצסוף פירש רש"ס דשגהה אחר ג' הברלות דכשאינו אומר רק ג' הברלות הוא סמוך לחתימה ואם תאמר לר' יוסי צדכי יהודה ולרז דחממי מקדש ישראל הכי הוא מעין חתימה אדכרה כהנים ולויים וישראלים היו טפי מעין חתימה ויש לומר דצין יום השביעי לששת ימי המעשה הוא ספיר מעין חתימה^ב שקדשו הקצ"ה צמנאמי ונתן לנו את השבת אבל כהנים לויים וישראלים לא הוכיר ישראל אלא להקל שקלים בקדושתן מכהנים ולויים ולא היו מעין חתימה: ולית

רשב"ם
והא מר לא שלש אמר ולא שבע אמר. דארבעה אמר ומה ראית אם לתפוש את המועט דייך בג' ואם לרבות זאת היה לך לומר כל שבע: איברא. זאת: מעין חתימה. ולא ממנינא הוא: חתימה. סוף הברכה חותם צברין: פסיחתן. המתלמן: ומאי בינייהו. דהא צרכת הברלה מעין פתחתן ומעין חתימתן איכא וכן רוב צרכות: יום טוב שחל להיות אחר השבת. דבועי למיחמס בין קודש לקדש: הכי גרסי' מאן דאמר מעין חתימתן סמוך לחתימתן צעי למימר בין קדושה שבת לקדושה יום טוב הברלה. והכי עבדינן לאפקוי נפשינן מפלוגתא: אבל לא צמוצי יום טוב לשבת. דאפרכוס יולא והמלך נכנס אין דרך ללוות האפרכוס שחל נמשכין אחר המלך: הרגיל שבין צנן: אומר אחס. קשיא לר' אלעזר דאמר לא יפחות משלש: הכי גרסינן ספאי הוא דאמר רבי יוחנן צנן של קדושים כו'. והיינו תנאי צנן של קדושים שהוא תנא: ונהגו העם. תנאים שהיו צימיו נחלקו עליו ועושין העם על פיהן הכי תנא אחר: ר' מנחם בר רבי סימאי. ואמרין צמסכת ע"ג פרק ר' ישמעאל (דף ג.) אמאי קרי ליה צנן של קדושים משום דלא אסתכל בצורתא דזווא: ולית הלכתא כווסיה. גמרא קאמר ליה: האמוראים צבורה. כגון הנך דלקמן: סדר הברלות. היינו שבע הברלות אע"ג דאיכא שמונה צין יום השביעי לששת ימי המעשה לא חשיב דמעין חתימה היא: (י) וחוסם צפדי צראשיט. צרוך סודר צראשיט. וכולהו הנך כתיבי ולהבדיל צין הקודש וצין החול וצין הטמא וצין הטוהר (ויקרא י) ויבדל אלהים צין האור וצין החשך (בראשית ב) ויבדל צין המים (סס): וצין כהנים ללויים כו'. מפרש להו לצמן. אבל הברלה דשבת לא כתיבי דמעין חתימה קא חשיב ליה לצמן ולאו ממנינא: מעין חתימה היא. דקאמר וחוסם צפדי צראשיט והוא ליה צין יום השביעי לששת ימי המעשה מעין חתימה וצברי להו משבע: המבדיל

והא מר לא שלש אמר (ט) כולן ארבע: מעין חתימה. ולא ממנינא הוא: ה"ג י"ט שחל להיות אחר השבת. קודש לקדש: ה"ג מ"ד מעין חתימתן סמוך לחתימתן צעי למימר בין קדושה שבת לקדושה יום טוב כו': האמוראים צבורה. כמו

והא מר לא שלש אמר (ט) כולן ארבע: מעין חתימה. ולא ממנינא הוא: ה"ג י"ט שחל להיות אחר השבת. קודש לקדש: ה"ג מ"ד מעין חתימתן סמוך לחתימתן צעי למימר בין קדושה שבת לקדושה יום טוב כו': האמוראים צבורה. כמו